

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SS100 Svenska som andraspråk, grundkurs, 30 högskolepoäng
Swedish as a second language, basic course, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2009-06-16

Senast reviderad 2011-12-07. Revidering av litteraturlistan

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, framför allt efter andra världskriget
- redogöra för den svenska invandrings- och invandrar/integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv
- redogöra för hur kulturella och religiösa yttringar styr individens sätt att leva, reflektera och fungera i samhället.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för hur andraspråksinläring i jämförelse med ett förstaspråk går till
- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen
- redovisa för aktuell svensk och utländsk andraspråksforskning
- redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera den moderna svenskans grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax
- tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grunderna i svensk fonetik
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv
- identifiera och problematisera andraspråksinläringens didaktik i uttalspedagogiska frågor.

Innehåll

Övergripande innehåll

Kursen lägger grunden till ett vetenskapligt förhållningssätt och utgör en introduktion till lärarprofessionen i ämnet. Didaktisk teori som behandlas under kursen kopplas ihop med skolans verksamhet genom fältstudiedagar. På motsvarande sätt illustrerar problemställningar uppkomna genom fältstudiedagarna centrala moment i den didaktiska teori som behandlas. Kursen behandlar centrala kunskapsområden inom ämnet svenska som andraspråk: migration, andraspråksinläring, grammatik och fonetik.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

I kursen läggs stor vikt vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor. Vidare behandlas olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt betydelsen av såväl etnisk som religiös grupp tillhörighet för individens identitetsutveckling. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid studeras. Härvid diskuteras orsaker till migration samt dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv. I kursen läses ett antal skönlitterära verk som speglar migration och flyktingskap.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

I delkursen utvecklar de studerande grundläggande kunskaper om språk, språkutveckling och språkinläring ur ett andraspråksperspektiv. I kursen behandlas flerspråkighet och språkets betydelse för individen samt sociolingvistiska och sociokulturella perspektiv på andraspråksanvändning. Delkursen ger också en introduktion till andraspråksundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses med utgångspunkt i gällande styrdokument.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger grundläggande kunskaper om grammatik och semantik med betoning på ett andraspråksperspektiv. Genom praktiska övningar tränas studenternas förmåga att förstå andraspråkslevernas språkutveckling.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

I kursen utvecklar de studerande grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid ljudens produktion och perception. Svenskans ljudstruktur (prosodi och fonologi) jämförs med olika invandrarspråk. Betoning läggs också på didaktiska perspektiv på specifika svårigheter i svenskans uttal.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar samt obligatoriska gruppdiskussioner och seminarieövningar. När kursen ges som nätbaserad deltidskurs ges undervisningen företrädesvis med stöd av webbaserad lärplattform.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För slutbetyget Väl godkänd ska minst tre av delkurserna vara väl godkända. Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle, inom ramen för ordinarie terminstider. Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem gånger.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt redovisning av obligatoriska uppgifter.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

Angel, Birgitta & Hjern, Anders. 2004. *Att möta flyktingar*. 244 s. ISBN 978-91-44-03328-0

Bakhtiari, Marjaneh. 2006. *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 228 s. ISBN 978-91-7441-968-9

Eliaso Magnusson, Josefina. 2010. "Språk som ingång till gemenskap". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 13 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Elmeroth, Elisabeth. 2008. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 978-91-44-04806-2

György-Ullhom, Kamilla. 2010. "Flerspråkighet, enspråkighet och etnisk identitet". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 29 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Jonsson, Rickard. 2010. "Förbjudet språk: nedsättande ord i språkdebatt och klassrumssamtal". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Lundh, Christer. 2005. *Invandringen till Sverige*. SNS Förlag. 100 s. ISBN 91-7150-984-4

Moberg, Vilhelm. 2003. *Utvandrarna*. Bonnier. ISBN: 91-0-058142-9

Moberg, Vilhelm. 2003. *Invandrarna*. Bonnier. ISBN: 91-0-058142-9

Moberg, Vilhelm. 2003. *Nybyggarna*. Bonnier. ISBN 91-0-058143-7

Moberg, Vilhelm. 2003. *Sista brevet till Sverige*. Bonnier. ISBN 91-0-058143-7

Strandberg, Max. 2010. "Läxor om kulturell mångfald i flerspråkiga och enspråkiga klassrum". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Tamas, Gellert. Valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*. Ca 300 s.

ISBN 91-7324-973-4

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Björkvall, Anders & Engblom, Charlotte. 2010. "Flerspråkighet och multimodalitet som lärandepotential". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN978-91-44-05986-0

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2004. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 578 s. ISBN 91-44-01108-3

Myndigheten för skolutveckling. 2007. *Svenska som andraspråk. En samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Liber. 44 s.

Norén, Eva & Ramsfeldt, Sara. 2010. "Tvåspråkig matematikundervisning – nya organisationsformer och undervisningsmetoder i matematikklassrummet". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 24 s. ISBN978-91-44-05986-0

Rehnqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2011. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. 2 uppl. Gleerups. 52 s. ISBN 978-91-40-67800-3

Skolverket. 2009. *Kursplan för svenskundervisning för invandrare (sfi)*.

Skolverket. 2010. *Ämnesplan Svenska som andraspråk för grundskolan*.

Skolverket. 2010. *Ämnesplan Svenska som andraspråk för gymnasiet*.

Skolverket. 2011. *Kursplan i Modersmål i grundskolan*.

Skolverket. 2011. *Kursplan Modersmål för gymnasiet*

Wedin, Åsa. 2010. "Att läsa och skriva på sitt andraspråk". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 16 s. ISBN978-91-44-05986-0

Wedin, Åsa 2011. *Språkande i förskolans och grundskolans tidigare år!!* Studentlitteratur. 123 s. ISBN 978-91-44-05750-7

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 100 s.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Abrahamsson, Tua m.fl. 2006. *Tankarna springer före: att bedöma ett andraspråk i utveckling*. HLS förlag. 152 s. ISBN 91-7656-597-1

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 91-27-50149-3

Ekberg, Lena. 2004. "Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå". I: Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 578 s. ISBN 91-44-01108-3

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups. 186 s. ISBN 91-40-67153-4

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela. 2010. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Studentlitteratur. 81 s. ISBN 978-91-44-05820-7

Rehnqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2008. *Lära om språk: språkvetenskaplig introduktion: grundläggande termer och begrepp*. Gleerups. 125 s. ISBN 978-91-40-66355-9

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2004. "Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 28 sid. ISBN 91-44-01108-3

Bannert, Robert. 2004. *På väg mot svenskt uttal*. Studentlitteratur. 76 sid. Tillhandahålles som pdf-fil.

Bodén, Petra. 2007. "Rosengårdssvensk fonetik och fonologi". I: Ekberg, L. (red.). *Språket hos ungdomar i en flerspråkig miljö i Malmö*. Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet. Nr 27. 47 sid. Tillhandahålles som pdf-fil.

Boyd, Sally. 2004. "Utländska lärare i Sverige – attityder till brytning". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 16 sid. ISBN 91-44-01108-3

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi: om svenskans accenter, melodi och uttal*. Studentlitteratur. Urval. ISBN 978-91-44-05053-9

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. 128 sid. ISBN 978-91-44-04399-9

Rosenqvist, Håkan. 2007. *Uttalsboken: svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 95 sid och CD. ISBN 978-91-27-40645-2

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 sid.